

Mysterijní chrám roku

Sergej O. Prokofjev

Moudrost byla od nejstarších dob vždy spojena se *zjevením* světových myšlenek a láska, když byla s to stát se v člověku „formující silou“, to znamená uchopit jeho vůli, mohla působit ve světě jako *životodárná magická síla*.

Tak si můžeme celý roční koloběh představit v podobě dvou mohutných sloupů *Jakim* a *Boas*, které kdysi stály u vchodu Šalamounova chrámu, jež zbudoval stavitel Chíram. Rudolf Steiner je nazýval také „sloupem moudrosti“ a „sloupem života“ (sloupem lásky). A cíl duchovního spolužití s rokem může být popsán také jeho slovy takto: „Dnes jsou oba odděleny“, ony dva sloupy a v našem případě také obě poloviny roku, „[ale] chtějí nás vybídnout, abychom přemohli přítomný stav lidstva, abychom zaměřili svou cestu k tomu bodu, kde se naším rozšířeným vědomím spojí oním způsobem, který nazýváme: *Jakim* a *Boas*.“

Těmito slovy Rudolfa Steinera se poukazuje na cestu k takovému „rozšířenému vědomí“, jímž bude jednou možno prožívat celý roční koloběh jako jednotný celek, to znamená, že bude možno zřít za jeho proměňujícím se životním cyklem působící reálné *duchovní* bytosti.

Potom v téže přednášce spojuje Rudolf Steiner s dvěma jmenovanými sloupy dvě mantrické průpovědi, které vyjadřují s podivuhodnou přesností vlastní podstatu obou polovin roku, přičemž první průpověď se může vztahovat na sestupující, podzimní polovinu roku, druhá na vzestupnou jarní:

Jakim

„In reinen *Gedanken* findest du das Selbst,
das sich halten kann.

Wandelst zum Bilde du den Gedanken,
erlebst du die schaffende *Weisheit*.“

V *myšlenkách* čistých nacházíš já,
jež se může držet.

Pakliže změníš myšlenku v obraz,
prožiješ tvořící *moudrost*.“

Boas

„Verdichtest du das *Gefühl* zum Licht,
offenbarst du die formende Kraft.

Verdinglichst du den *Willen* zum Wesen,
so schaffest du im Weltensein.“

„Zhutníš-li *cit* ve světlo,
vyjevíš formující sílu.

Jestliže zvěčníš *vůli* v bytost,
pak tvoříš v bytí světovém.“

Světové myšlenky, které se na podzim jako zjevení vylévají na Zemi v proudech meteoritů, obdarovávají člověka silným vědomím já. Když je člověk s to ve smyslu podzimního Michaelova svátku na moderní cestě zasvěcení „proměnit myšlenku v obraz“, to znamená proměnit ji v *imaginaci*, potom se mu odhaluje během sestupné poloviny roku „tvořící moudrost“, z jejíž substance se může zrodit v jeho duši o Vánocích pravý, vyšší člověk a o Epifanias se může plně projevit.

Během druhé poloviny roku, která je spojena se vzestupem sil lásky, je třeba tento „*cit*“ lásky zhustit „ve světlo“ tak, že se vyjevuje jako „formující síla“, která dá vzniknout o Velikonocích ve sféře jeho lidské *vůle* nové bytosti, jež se může stát o Svatodušních svátcích bytostí tvořící ve světovém bytí.

V přednášce z 27.5.1910 hovoří Rudolf Steiner o tom, že stěžejní věcí pro veškeré duševno ve světě a především pro lidskou duši samu je láska, naproti tomu pro hmotný svět, jako vůbec pro hmotu,

světlo. Tak je v průpovědi jmenovaný proces zhušťování citu ve světlo procesem tvůrčím, v němž se duchovní substance duše stává formující silou, která je s to působit utvářivě až do základů hmotného světa. K významu těchto průpovědí řekl Rudolf Steiner ještě toto: „Jedna z těchto slov směřují k poznání, druhá k životu.“ Poznání, které přináší smrt, je spojeno s jednou polovinou roku, život s druhou. „Formující síla se nejprve *vyjevuje*, ve smyslu první průpovědi; *magickou* se stává teprve ve smyslu průpovědi druhé. Vzestup od pouhé poznávací síly k magickému působení spočívá v přechodu síly průpovědi na prvním sloupu k průpovědi na sloupu druhém.“

Tak vede člověka vyjevování světové moudrosti v době sestupující poloviny roku k pravému sebepoznání a následkem toho k setkání s malým strážcem prahu. Do druhé, vzestupné poloviny roku vede ho potom velký strážce prahu a jako výsledek setkání s ním poznává člověk, že to, co „obdrží ve vyšších oblastech nadsmyslových, není něčím“, co „k němu přichází, nýbrž pouze něčím, co od něho vychází: láska k jeho okolnímu světu“. Člověk v tomto smyslu působící přemohl v sobě vše egoistické; odmítl „černou stezku“ a zvolil „*bílou stezku*“ nových mystérií. Od této doby může jeho vůle proniknutá láskou magicky působit ve světě, bude nyní „... moci přispívat k osvobození lidského pokolení. Přináší své dary na obětní oltář lidstva.“

Tak se ukazuje roční koloběh jako vznešená, samými bohy zřízená brána k duchovnímu světu, která jaksi spočívá na dvou sloupech rozdílných duševních zážitků během dvou polovin roku. Teprve když duše tyto dva zážitky spojila ve vyšší jednotu, může vstoupit s plným vědomím do velkého chrámu roku, v němž se pro ni *anthroposofie* stává klíčem k novému, zduchovnělému vnímání vesmíru a tím základem pro pravou *kosmosofii*.